

Kultura projevu a akademické psaní

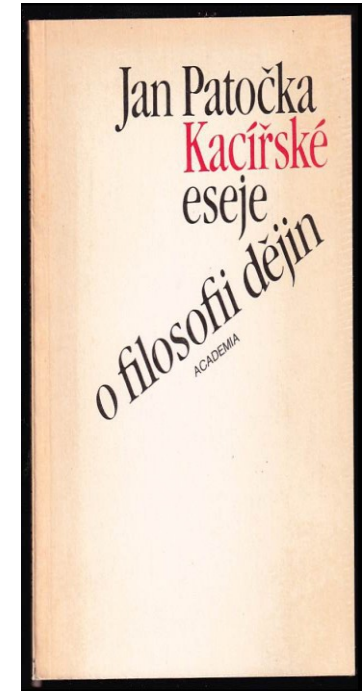
2

Verbální a nonverbální projev, řeč těla

- 1) úvod (začlenění tématu komunikace do kulturního kontextu)
- 2) první dojem
- 3) nonverbální komunikace

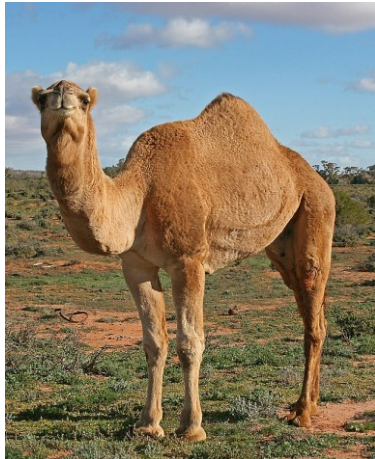
Proces začleňování se do kulturní sféry.

1. Bonton **versus** přetvářka
2. Myšlení, názory a chování
3. Lze kulturně myslet?
4. Co je jádrem socializace?
5. **Patočkovy pohyby lidského života** (p. přijímání, p. obrany, p. pravdy)

Patočkovy pohyby lidského života (p. přijímání, p. obrany, p. pravdy)

Friedrich Nietzsche *Tak pravil Zarathustra*

První dojem

Haló efekt

První dojem

- Golem efekt

- Pygmalion efekt

Nonverbální komunikace

Paralingvistické prostředky (vědomé i nevědomé)

- Hlasitost, rychlost řeči, barva hlasu, pauzy, intonace, rytmus, slovní důraz

Extralingvistické formy (kanály)

- Kinezika
  - Gestika
  - Posturika
  - Mimika
- Haptika
- Proxemika
- Vizika
- Chronemika
- Komplexní vzezření

„Tys vůdce zabil!“

Nonverbální komunikace

- Kinezika
  - Gestika
    - Pohyby částí těla (dominantně paží či rukou)
    - Součást kulturních projevů (tradice)
      - **Ilustrátory** - doprovázejí a ilustrují slovní sdělení (naznačení tvaru, velikosti či povahy objektu)
      - **Afektivní projevy** - vyjadřují emoce (pohyby rukou, úsměv, zamračení, hněv)
      - **Regulátory** - signály, které regulují řeč nebo jednání (přikývnutí – pro pokračování procesu –
vazba na **mimiku a také na posturiku**)
      - **Adaptéry** – často mimovolní projevy (poškrábání, odhrnutí vlasů, cvakání propiskou atd.)

Jiné členění gest

- **akcentační, gesta-emblémy, ikonografická gesta a uvolňovací gesta** (Gavora, 2005).

Nonverbální komunikace

(Kinezika)

- Gestika
- Posturika
  - Postoje – vyjadřování pocitů či nálad,
  - postoje zavřené a otevřené
- Mimika
  - Nonverbální komunikace prostřednictvím mimických svalů („gestikulace obličejem“)
  - Mim versus pantomima

Nonverbální komunikace

- Haptika
- Proxemika (teritorialita)
- Vizika
- Chronemika
- Komplexní vizáž

Některé zajímavosti

Ironie

- Verbální může stát proti nonverbální
- „No, ty jsi génius!“

Obrázkové písmo

- Piktogramy, ideogramy
- Morseova abeceda, Braillovo písmo, semafor, vlajková abeceda

Zdroje:

- BRUNO, Tiziana a Gregor ADAMCZYK. *Řeč těla: jak neverbálně působit na druhé a rozumět řeči těla*. Praha: Grada, 2005. Poradce pro praxi.
- GAVORA, Peter. *Učitel a žáci v komunikaci*. Brno: Paido, 2005.
- MAREŠ, Jiří a Jaro KŘIVOHLAVÝ. *Komunikace ve škole*. Brno: Masarykova univerzita, 1995.